UUTISET

Kansainvälinen yhteisö on kuin iso norsu, joka ei ole kauhean ketterä eikä käänny välittömästi. **KANSANEDUSTAJA ILKKA KANERVA, KOKOOMUS**

Puruveden muikku saa nimisuojan

Euroopan neuvosto on hyväksymässä Puruveden muikulle maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojan.

Maa- ja metsätalousministeriön neuvotteleva virkamies **Maija Heinonen** vahvistaa, että Euroopan komissio on kuuluttanut Puruveden muikun nimisuojauksen. Valitusaika kuulutuksen jälkeen on kolme kuukautta. Sen jälkeen suojaus saa lopullisen hyväksymisen.

”Puruveden muikku saanee suojauksen, sillä ei ole todennäköistä, että kukaan siitä valittaisi.”

Muikku tunnetaan pehmeäruotoisuudestaan ja kauniin hopeasta värisävystä. Värisävyn sanotaan johtuvan Puruveden vesistöalueen kirkkaudesta.

EU:n nimisuojajärjestelmän tarkoitus on suojata elintarvikkeita ja maataloustuotteita vakiintuneen nimen väärinkäytöltä ja huokeammilta väärennöksiltä.

Suoja koskee yleensä tuotteita, joita on valmistettu tai tuotettu perinteisesti tietyllä alueella tai tietyllä valmistusmenetelmällä useamman sukupolven ajan.

Suojausjärjestelmiä on kolme erilaista.

Kaksi suojaa tuotteen valmistamisen ja tuotannon tai vain jomman kumman sen perinteisellä maantieteellisellä alueella. Tällä tavalla suojattu tuote on esimerkiksi Lapin Puikula-peruna. Kainuun rönttönen on suojattu maantieteellisenä merkintänä.

Kolmas järjestelmä suojaa tuotteen perinteisen valmistusmenetelmän, kuten esimerkiksi karjalanpiirakan valmistuksen.

SARI PENTTINEN

Mildolalta rypsiöljyä mereen

Noin tuhat litraa rypsiöljyä on päässyt mereen Kirkkonummella Kantvikin satamassa. Vuoto on syntynyt Mildolan tehtaalla prosessihäiriön takia.

Pelastustuslaitos puhdistaa ja suojaa parhaillaan alueen rantoja imeytyspuomeilla.

Vuotoa ei ole vielä saatu täysin tukittua. Kirkkonummen palokunnan paloesimiehen mukaan tehtaalla tehdään tuotannon alasajoa, jotta vuoto saataisiin kokonaan loppumaan.

Valunut öljy ei ole myrkyllistä, mutta se sotkee paikkoja. Lintujen höyhenpeitteestä rypsiöljykin vie lämmöneristyskyvyn. Toistaiseksi tahriintuneita lintuja ei ole löytynyt.

Poliisi tutkii asiaa ympäristön turmelemisena.

STT

POLITIIKASTA LYHYESTI

Vaalirahailmoituksia piti lypsää

Valtiontalouden tarkastusvirasto kertoo, että lähes 3 000 kunnallisvaaliehdokasta ei ilmoittanut vaalirahoituksestaan ajoissa. Vuodenvaihteen jälkeen vitkuttelijoille lähti kehotusviesti.

Laki edellyttää vaalirahoitusilmoitusta kaikilta noin 19 000:lta vuonna 2012 valituksi tai varalle valituiksi tulleelta kunnallisvaalien ehdokkaalta. Ilmoitus on jättämättä vielä kahdelta ehdokkaalta.

Anttila lyttää Suomen cap-riemun

Keskustan kansanedustaja **Sirkka-Liisa Anttila** toppuuttelee Suomen tyytyväisyyttä EU:n maatalouspolitiikan uudistuksessa, sillä moni asia on jatkoneuvottelujen varassa ja Suomen tavoitteita jäi saavuttamatta.

”Toteutuessaan uudistus leikkaa tuottajien EU:lta saamia tukia rahoituskauden aikana peräti 15 prosentilla.”

Hallituksen on kiireesti valmisteltava maatalouden 141-tuen jatkohakemus EU-komissiolle, Anttila vetoaa.

Valio pitää perusmaitojen kuluttajahinnat ennallaan

Kilpailuviranomaisen päätös Valion perusmaitojen saalistushinnoittelusta pysyy voimassa ainakin vuoden loppuun. Markkinaoikeus ryhtyy käsittelemään Valion jättämää valitusta lomien jälkeen.

Valio ei saanut markkinaoikeudelta hakemaansa täytäntöönpanokieltoa.

Yhtiö haki suojaa kilpailuviranomaisen joulukuiseen päätökseen, jossa Valion katsottiin syyllistyneen saalistushinnoitteluun perusmaitokaupassa.

Markkinaoikeuden välipäätös annettiin perjantaina.

Englannista työmatkalta tavoitettu johtaja **Arto Tikkanen** Valiolta ei ollut vielä iltapäivällä päässyt lukemaan markkinaoikeuden päätöstä, mutta perusasiat hän oli jo kuullut.

Päätös ei tullut täytenä yllätyksenä Valiolle. ”Myös tähän varauduttiin, vaikka toisenlaista ratkaisua toivottiin”, Tikkanen toteaa.

Hylkypäätös tarkoittaa, että perusmaitojen hinnat pysyvät ylhäällä ainakin siihen saakka, kun markkinaoikeus ratkaisee Valion ja kilpailuviranomaisen välisen kiistan. Siihen menee helposti puoli vuotta.

Tikkanen pitää valitettavan yhtiön liiketoiminnan kannalta, ettei ainoa suomalainen valtakunnallinen toimija voi osallistua perusmaitokilpailuun markkinaehtoisesti.

Kilpailuviranomaisen joulukuussa 2012 tekemän päätöksen mukaan Valio on syyllistynyt saalistushinnoitteluun myymällä perusmaitoja itselleen tappiollisesti. Yhtiölle määrättiin 70 miljoonan euron sakot määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä.

Valio ei ole hyväksynyt kilpailuviranomaisen tulkintaa eikä perusteluita ja valitti päätöksestä markkinaoikeuteen. Tikkasen mukaan yhtiö ei ole missään vaiheessa myynyt perusmaitoa itselleen tappiollisella tukkuhinnalla.

Valio kertoo menettäneensä helmikuun aluin hinnankorotusten jälkeen perusmaitojen markkinoita kilpailijoille. Nielsenin seurannan mukaan Valion markkinaosuus oli toukokuussa enää 23 prosenttia Uudellamaalla ja koko maassa 39 prosenttia.

VEIKKO NIITTYMAA

Jälleen yksi luomukauppa sulkee

Lähiruokaan, luomuun ja pientuottajien tuotteisiin perustuva Aitokauppa on jättänyt konkurssihakemuksen, kertoi perjantaina Talouselämä verkossa.

Kaksi Helsingissä sijaitsevaa myymälää suljettaneen jo tulevalla viikolla, koska heinäkuu on pääkaupunkiseudulla joka tapauksessa lomien vuoksi hiljainen.

Kauppias **Juha Sulkakoski** avasi uuden myymälän Helsingissä vasta puoli vuotta sitten eli viime joulun alla. Tarkoituksena oli laajentaa 20–30 kaupan ketjuksi.

Viime keväänä Aitokauppa keräsi Talouselämän mukaan 0,7 miljoonan euron rahoituksen, jossa sijoittajina olivat Sitra ja 24 yksityishenkilöä.

”Toiminta ei ole riittävän kannattavaa ja rahat ovat lopussa”, hallituksen puheenjohtaja, Sitran **Lari Rajantie** kertoo.

Lähes kaikilla pääkaupungin lähiruokamyymälöillä on sama ongelma: pitkäaikaisten rahoittajien puute.

Eat&Joy lopetti viime talvena Lasipalatsissa sijainneen maatilatorimyymälän. Espoon Olarissa toiminut Schönberg’s sulki ovensa helmikuussa.

Anton & Anton on sulkenut puolet alunperin neljästä myymälästään. Myös Ravintola Juuren lähiruokapuoti on lopettanut.

KAIJALEENA RUNSTEN
www.talouselämä.fi/uutiset

Helsingin henkeä herätellään jälleen

Kuka muistaa enää vuoden 1975 Ety-kokousta? ”Kaikki, jotka seuraavat kansainvälistä politiikkaa.”

”Onko maailman järjestöissä mitään leimallisempaa Suomi-beibiä kuin Etyk?”

Kysyjä on **Ilkka Kanerva** (kok.), joka johtaa parhaillaan suomalaisten kansanedustajien ryhmää Etyj-maiden kokouksessa Istanbulissa Turkissa.

Tarkoitus on miettiä, miten Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestöä vahvistettaisiin konfliktien estossa, ihmisoikeuksien noudattamisessa ja asevalvonnassa. Tämän Helsinki +40 -prosessin pitäisi tuottaa tulosta vuonna 2015 vietettävään Etykin 40-vuotispäivän mennessä.

”Tämä on mahdollisuutemme ja 2000-luvun suurin rauhanprosessi”, Turkin ulkoministeri **Ahmed Davutoglu** luonnehti.

Istanbulin kokous on tavallinen vuosittainen tapaaminen. Ulkoministeri **Erkki Tuomiojan** (sd.) mielestä kyseessä on lähinnä keskustelukerho ja koko Etyj on ”hiukan hukassa”. Se tarkoittanee, ettei järisyttäviä tuloksia ole nähty.

Kansat heräsivät 1975

Mutta niin luultiin myös vuonna 1975, kun Helsingissä Finlandiatalossa järjestettiin Ety-konferenssi.

Suomi tarjoutui järjestämään sen, vaikka kylmän sodan aika oli vaikeaa ja Vietnamin ja Korean sotien haavat vielä auki. Kokous toteutui ja onnistui, ja ”Helsingin henki” vahvisti Suomen kansainvälistä asemaa.

Päätösasiakirjaan kirjattiin turvallisuuden, talouden ja ympäristönsuojelun ohella sananvapaus ja ihmisoikeudet. Harva uskoi, että kirjauksella olisi merkitystä, mutta ihmiset itäisessä Euroopassa alkoivatkin vaatia hallituksiaan noudattamaan sitoumusta.

ESA PYYSALO/LEHTIKUVA

Vuonna 1975 Helsingin Ety-kokoukseen saapuivat 35 maan valtionpäämiehet. Isäntä presidentti Urho Kekkonen vastaanotti Neuvostoliiton presidentti Leonid Brezhnevin. Ulkoministeri Olavi J. Mattila kuvan oikeassa laidassa.

Kehitys johti lopulta Neuvostoliiton hajoamiseen.

”Kansainvälinen yhteisö on kuin iso norsu, joka ei ole kauhean ketterä eikä käänny välittömästi. Mutta kun se kääntyy, sillä on merkitystä”, Kanerva kuvaa.

Nykypäivän esimerkki on hänestä esimerkiksi Venäjällä korruptiota arvostelleen ja vankilassa kuolleen lakimiehen tapaus, joka nostettiin esille, koska se kytkeytyi rahanpesuun, Kyprokseen ja eurokriisiin.

”Käsiteltävät asiat eivät tule ulkoavaruudesta vaan elävästä elämästä.”

Järjestön nimi on harhaanjohtava, sillä jäseninä on nykyisin 57 maata Vancouverista Vladivostokiin, ei vain Eurooppa.

Voimana kova ääni

Etyj-kokousten päätöslauselmat viedään kotimaihin, mutta ne eivät ole juridisesti sitovia.

”Voimamme on siinä, että pidämme kovaa ääntä”, kokouksen puheenjohtaja **Riccardo Migliori** perusteli MT:lle Etyjin olemassaoloa.

YK, Etyj, EU, Euroopan neuvosto ja jopa Nato tekevät päällekkäistä työtä, mutta ei niistä haluta luopuakaan.

”Kyllä ihmiskunnan kehitys on lähtenyt siitä, että avataan ovia eikä suljeta”, Kanerva sanoo.

Hän muistelee, että Vehmaan maamieskoulua perustettaessakin jotkut isännät pitivät sitä ajanhukkana ihmiselämässä.

”Mutta ei ihminen kasva, jollei käy koulua. Kansainvälinen yhteistyö on täysin rinnasteinen siihen.”

EIJA MANSIKKAMÄKI

Huippukokouksessa vahvisteltiin etukäteen tehtyjä päätöksiä

BRYSSEL (MT)
Perjantaina päättyneessä huippukokouksessa ei tullut uusia asioita pöydälle. Valtiovarainministerit olivat päässeet sopuun kriisipankkien pelastuskeinoista jo keskiviikkona, ja monivuotinen budjetti oli hiottu loppuun torstaina aamupäivällä.

Kokouksessa keskityttiin pohtimaan keinoja työllisyyden parantamiseksi. Jäsenmaat olivat yksimielisiä kurinalaisen talouspolitiikan tarpeellisuudesta.

Suomea Brysselissä edustaneen pääministeri **Jyrki Kataisen** (kok.) mukaan speculoinnille tiukan säätelyn lopettamisesta voidaan panna piste.

”Euroopassa on keskusteltu paljon siitä, pitäisikö kurinalainen talouspolitiikka lopettaa ja ryhtyä elvyttämään velkarahalla. Se keskustelu ei saanut paljon kannatusta.”

Kokouksen tärkeimmät kysymykset, nuorisotyöttömyys ja pk-yritysten lainansaantivaikeudet, voitaisiin ratkaista osittain samoin keinoin. Pienten yritysten rahoitusmahdollisuuksia parantamalla saataisiin työpaikkojakin.

Yritysten rahoituspohjan laajentamiseen esitettiin useampi ratkaisumalli. Niihin palataan syksyllä.

Työttömyys jäi jäsenvaltioiden ratkottavaksi

Ennakkoon oli odotettavissa, ettei kokouksessa synny merkittäviä ratkaisuja nuorten työllisyyden parantamiseksi. Kataisen mukaan keinot työttömyyden kitkemiseen ovat jäsenvaltioiden käsissä.

”Jokaisella maalla on omat kotiläksyt tehtävänä.”

Osa jäsenmaista on käynyt kahdenvälisiä keskusteluja keinoista työllisyyden parantamiseksi. Työvoimapulasta kärsivä Saksa on esimerkiksi luvannut työllistää vuosittain 5 000 työtöntä espanjalaisnuorta.

”Tämänkaltaista yhteistyötä tarvitaan laajemmin”, Katainen kommentoi.

Huippukokoukselle huutia capin omimisesta

EU-johtajat eivät enää palanneet cap-uudistuksen yhteydessä pöydälle jääneisiin tukileikkuriin ja tukien uudelleenjakoon.

Sekä suurimpien tukien leikkaus että suorien tukien tasaaminen jäsenmaiden kesken on kirjattu cap-lainsäädäntöön. Ne odottavat kuitenkin vielä parlamentin hyväksyntää rahoituskehyksistä.

Mepit olisivat halunneet päättää tukien leikkaamisesta ja uudelleenjaosta yhteismenettelyllä, mutta Eurooppa-neuvosto lukitsi kantansa jo helmikuun rahoituskehyskeskusteluissa. Molemmat uudistukset vaikuttavat jäsenmaiden väliseen rahanjakoon.

Moni eurokansanedustaja syytti neuvostoa parlamentille annetun vallan omimisesta.

Huippukokouksessa toivotettiin tervetulleeksi tänään EU:hun liittyvä Kroatia ja vahvistettiin Serbian jäsenyysneuvottelujen aloittaminen.

KATJA SAHLSTEDT

Kroatiasta tulee tänään 28. EU-maa

BRYSSEL (MT)
Kroatiasta tulee tänään maanantaina Euroopan unionin 28. jäsenmaa.

Unionin laajentumista juhlistetaan Strasbourgissa, jossa europarlamentin puhemies **Martin Schulz** toivottaa Kroatian 12 meppiä tervetulleeksi parlamenttiin.

Kroatian komissaariksi on nimetty virkamiestaustainen taloustieteilijä **Neven Mimica**. Mimica ottaa hoitaakseen kuluttajasioista vastaavan komissaarin tehtävät.

Runsaan neljän miljoonan asukkaan Adrianmeren rantavaltio haki EU-jäsenyyttä jo kymmenen vuotta sitten. Kansanäänestyksessä 66 prosenttia kroaateista kannatti EU:hun liittymistä.

Bulgarian ja Romanian liittymisestä saatujen huonojen kokemusten takia Kroatiaa syynättiin erityisen tarkasti. Yleinen arvio on, että Kroatia on nyt valmiimpi jäseneksi kuin Bulgaria ja Romania olivat 2007.

Iso muutos maataloudelle

EU:n viimeiset vaatimukset liittyivät lähinnä korruption vastaisiin toimiin ja Jugoslavian hajoamissodan aikaisten sotarikollisten tuomitsemiseen.

Kroatia on Slovenian jälkeen toinen entisen Jugoslavian tasavalloista, joka liittyy unioniin. Viime viikolla EU-maat näyttivät vihreää valoa myös Serbian jäsenyysneuvottelujen avaamiselle.

1990-luvulta lähtien Kroatian talous kehittyi nopeasti muun muassa turismin ansiosta, mutta 2008 alkanut talouskriisi iski maahan rajusti, ja talouden tilanne on edelleen heikko.

Maataloudelle EU-jäsenyys tuo ison muutoksen, vaikka tukijärjestelmiä on jo usean vuoden ajan suunnattu kohti EU-mallia.

Kroatiassa on vajaat 200 000 maatilaa, joista yli puolet on pinta-alaltaan alle kolme hehtaaria. Toisessa päässä on pieni joukko suurtiloja.

Tärkeimmät maataloustuotteet ovat viljat, vihannekset, oliiviöljy, viinit ja sokerijuurikas. Kokonaisuutena Kroatia tuo enemmän maataloustuotteita kuin vie. Viljoissa ja sokerissa se on kuitenkin nettoviejä. Kroatia on myös merkittävä kalastus- ja kalankasvatusmaa.

NIKLAS HOLMBERG

ILMOITUS

Nyt loppui närästys, vatsa kestää lomaherkkuja!

Myyntimies **Ville Haarala** Lahdesta tietää miltä tuntuu kun vatsaa polttelee: ”Voimathan siinä lähtevät kun pitää koko ajan yskiä ja tuskailla.” Ville sai aivan erityisen paljon oireita kahvista, hampurilaisista, majoneesista ja muusta rasvaisesta ruuasta: ”Aikoinaan kun oli vieläkin huonommat elämäntavat niin pekonilautanen tuplapekonilla räjäytti vatsassa todellisen pommin.”

apua täsmävalmisteesta
”Sitten tutustuin **Gastronel+** -nimiseen tuotteeseen. Totta kai se kiinnosti, kun lupasi pitää huolta koko ruuansulatuskanavasta. Oli maitohappobakteereja, ternimaitoa ja uusia ihmeaineita, jotka ruotsalaiset tiedemiehet olivat yhdistäneet”, Ville kertoo ja jatkaa ”Nappaan tabletin kolmasti päivässä, yhden aamulla, toisen lounaan kanssa ja kolmannen illalla. Olen testannut kaikki närästysvalmisteet, lähellekään yhtä hyvää en ole löytänyt.”

normaalia elämää
”Nykyisin minulla ei ole enää ravitsemusrajoituksia”, Ville toteaa tyytyväisenä. ”Taas menee grillistä pekonilautanen tuplapekonilla, ja vatsa vain kiittää. Kun on pötsi kunnossa, niin elämäkin hymyilee! Pistähän nimi mieleen: **Gastronel+**.”

GASTRONEL-KAPSELIT AUTTAVAT VATSAASI VOIMAAN HYVIN
Närästyksen aiheuttaa yleensä mahalaukun happaman sisällön kulkeutuminen väärään suuntaan eli ruokatorveen. Gastronelin sisältämä Gamma Oryzanol vähentää mahahapon määrää silloin kun sitä on liikaa. Gastronelin tehoaineet vaikuttavat koko maha-suolistokanavaan ja pitävät epämääräiset vatsavaivat loitolla. Sillä on myös suotuisa vaikutus ruuansulatukseen.
Apteekeista, luontaistuotekaupoista ja tavarataloista.

LYPSY- JA NUORKARJA-NAVETOIDEN SISUSTUS JA KALUSTEET
PROJEKTISUUNNITTELU, VALMISTUS, MYYNTI JA ASENNUS.
Navettakalusteet, parsipedit, lannanpoistojärjestelmät, juottolaitteet, ilmanvaihtojärjestelmat (verhoseinät, valoharjat, tuulettimet, kennolevyikkunat, hormit), ovet, valaistus, vasikkakarsinat, apevaunut, paalisilppurit, eläinten käsittelyhäkit, karjaharjat, sorkkien desinfiointilaitteet ja lietealtaat ruostumattomasta teräksestä.
LATTER NT OY
Pikk 37b Ambla, 73502 Järvamaa, Estonia
www.latter.ee/fi, petri@latter.ee, GSM 040–7726 326
LATTER • NT
Kuvassa on rakentamamme ja kalustamamme 8-robotin navetta Virossa